

Izhaja
v torek, četrtek in
soboto.
Stane mesečno Din 7—
za inozemstvo Din 20—.
Posamezna številka
1 Din.
Račun poštno-čkovnega
zavoda št. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravljalstvo:
Celje
Strossmayerjeva ulica 1.
pritličje.
Rokopisi se ne vračajo.
Glasilo po tarifu.
Telefon int. št. 65.

Trgovinska politika.

Pri nas na žalost ne moremo še niti po osmih letih svobode govoriti o določenih smernicah v trgovinski politiki, o značaju posameznih ukrepov, ne moremo niti delati bilance izkušenj in se na podlagi teh izpopolnjevati, kakor bi zahtevali interesi našega narodnega gospodarstva. Naša zunanja trgovina, piše »Trgovinski Glasnik«, je brez orientacije, se razvija brez kompasa. Do čim se trudijo naši sosedi na vse moči, da si pridobijo tuja tržišča in si zagotovijo čim ugodnejše pogoje za plasiranje svojih proizvodov, čakamo mi v brezdelju na boljše bodočnost in trpimo, da gre največji del našega izvoza v roke posrednikov iz sosednih držav, ki morejo vsled boljše organizacije prodati naše blago drugim po mnogo višjih cenah.

Mirno gledamo kako stremijo vse države po trgovinskih pogodbah s sosedi v svrhu normalizacije trgovsko-ekonomskih odnosov in v pridobivanju novih tržišč za svoje pridelke. Ni potrebno, da bi omenjali še kaj razen primera z Albanijo, Grčijo in Turčijo. — Niti po osmih letih ni moglo urediti trgovinskih odnosov z najbližjimi sosedi (Grška, Bolgarija in Turčija). Če pa bomo že vendar enkrat sklenili s temi državami pogodbe, bodo njih tržišča za našo izvozno trgovino prav gotovo že izgubljena.

Toda tudi pogodbe, koje smo že sklenili, so izpadle nam v škodo (primer z Avstrijo in Italijo). Glavni vzrok za to je iskati v dejstvu, da ni bilo gospodarskim krogom omogočeno sodelovati pri sklepanju teh pogodb. Fatalni izgovor »pomanjkanje kreditov«, je služil tudi tukaj kot edini argument.

Za uspehe naše zunanje trgovine gre predvsem zahvala našim gospodarskim krogom, ki so se neprestano trudili, da izboljšajo svoje proizvode, da bi mogli vzdržati konkurenco na inozemskih trgih. Vendar je bilo vse to premalo, da bi se mogle popraviti posledice slabe trgovinske politike. Po vojni polagajo vse države največjo pozornost na to, da organizirajo svojo zunanjo trgovino. Udeležujejo se razstav in sejmov v vseh državah, pri konzulatih se prirejajo stalne razstave, izdajajo se brošure, vršijo se propagandna predavanja, organizirajo se ambulante razstave. To so samo minimalne mere,

koje jemljejo redno vse države in ki so zvezane z zelo majhnimi stroški.

Mi seveda ne moremo zahtevati kaj takega od naše države, vendar pa ne moremo, z ozirom na današnje stanje naše zunanje trgovine, iti preko vsega in se namoramo potruditi, da vsaj v miniaturi nadomestimo to, kar smo tekom osmih let zamudili. Za sedaj je pač treba podvzeti samo to, kar se more. Brez dvoma se more tudi brez večjih materialnih žrtv izvesti boljše organizacijo naše konzularne službe, ustanoviti potrebne konzulate, organizirati propagando za naše izvozne predmete in stalne razstave pri naših konzulatih v državah, koje pridejo v poštev za naš izvoz.

Te zahteve narekuje nujna potreba.

Skleniti moramo čimprej trgovinsko pogodbo z Grčijo, Turčijo, Bolgarijo in Češkoslovaško. Prav resno moramo tudi skrbeti, da usmerimo naš izvoz v roke konsumentov neposredno in ne potom posrednikov. Nadalje moramo skrbeti, da izvažamo fabrikate in ne surovine in polfabrikate, ker ostanejo na ta način večji dohodki v državi, ki vplivajo na povečanje nacionalnega premoženja.

Politika

p KAKO JE PRIŠLA SLS V VLADO. »Slovenec« je te dni zapisal, da je SLS stopila v vlado, ker bi sicer vstopila SDS in da je SLS to storila, da omogoči oblastnim skupščinam delovanje. Poročevalec »Jutra« je naprosil Svetozarja Pribičeviča, da mu poda na ta izgovor glavnega glasila SLS avtentično informacijo. Svetozar Pribičevič je podal v tem oziru sledečo izjavo: »V ponedeljek po kosilu je prišel k meni neki bivši minister in narodni poslanec in me vprašal, ali bi bil pripravljen vstopiti v vlado g. Uzunovića. Jaz sem mu nato odvrnil, da nečemo vstopiti v to vlado, da pa me zanima, da izvem, zakaj me to vpraša. On mi je odgovoril, da je imel malo pred tem razgovor z dr. Korošcem, ki mu je izjavil, da mora vstopiti v vlado, ker se boji, da bomo morda mi vstopili v vlado. Dr. Korošec je po tej izjavi baje pristavil: »Ako bi do 4. ure popoldne dobil točno informacijo, da samostojni demokrati ne bodo vstopili v vlado, bom tudi jaz odklonil poziv, da vstopim v vlado g. Uzunovića.« Jaz sem nato pooblastil

tega bivšega ministra in narodnega poslanca, naj sporoči g. Korošcu v mojem imenu in v imenu stranke, naj mirno in brezbrizno spi, ako ga goni v vlado samo strah pred nami. Jaz vem pozitivno, da je ta bivši minister in narodni poslanec moj odgovor in naše stališče sporočil g. dr. Korošču. Zato ima sedaj vsa javnost priliko, da ugotovi, kako imaginaren je bil strah, ki je prisilil g. Korošca, da je žrtvoval svoj gospodarski program in zatajil svojo dosedanja politiko ter se vrgel v naročje radikalov, ki jih je doslej žigosal kot korupcioniste, teroriste in skrajne ter srove centraliste.

p RADIKALI O VOLITVAH V SLOVENIJI. Radikalno glasilo »Samouprava« je prineslo v eni svojih zadnjih številki obširen članek o izidu volitev v oblastno skupščino mariborske oblasti. »Samouprava« ugotavlja pred vsem znatno abstinenco zlasti klerikalnih volilcev ter upadek klerikalnih glasov. Konstatira nadalje, da so klerikalci dobili veliko število nemških glasov, zlasti v srezih Maribor desni breg, Maribor levi breg, Ptuj itd. Glede slovenskih radikalov konstatira, da sploh niso razum v dveh srezih mogli nastopiti. Značilno je, da radikalno glasilo konstatira porast samostojnih demokratov v procentih in v številkah. Konstatira, da se porast SDS opaža manje po mestih, tembolj pa po velikih kmečkih srezih. Ako bi se bile — pravi »Samouprava« — vršile tokrati volitve v Narodno skupščino, bi bile dobile stranke od 15 mandatov v mariborskem volilnem okrožju: SLS 9, SDS 3, Radić 2, socialdemokrati 1 mandat. To znači, da bi bila SLS izgubila dva, Radić eden mandat, SDS bi dobila dva in socialdemokratje 1 mandat.

Celjska kronika.

c REDNI SESTANEK ČLANOV ORG. SDS V CELJU se vrši vsako sredo zvečer v klubovi sobi Celjskega doma. Začetek razprav točno ob pol de-

vetih. Udeležba je to sredi za zaupnike in funkcionarje obvezna.

c DAVŠČINA NA OBISK GOSTILN IN KAVARN PO NOČI. Mariborski občinski svet je s proračunskim letom 1927, ukinil davščino na ponočni obisk gostiln in kavarn. Da bi se ta davščina odpravila je nameraval glasovati v proračunski seji celjskega občinskega odbora tudi Klub delovne večine. Ni pa prišlo do tega, ker je razbila občinski odbor združena opozicija radikalov, klerikalcev in Nemcev. Ravno tako se morajo gostilničarji in stanovanjski najemniki zahvaliti tej družbi, da bodo plačevali še naprej visoko trošarino na vino, kanalsko pristojbino in vodarino, ker gerent ne bo mogel ugoditi željam davkoplačevalcev kakor bi bil to storil občinski odbor na podlagi že izdelanih sklepov in predlogov finančnega referenta dr. Božiča.

c DA BI LAŽJE PLAČEVALI DAVKE. Finančni minister je naročil vsem davčnim uradom sprejemati 20-odstotne odtegnjene priznanice, ki so bile svojčas odtegnjene zasebnikom pri žigosanju kron kot plačilno sredstvo za davčne zaostanke. — Za nekaj so torej le dobre te nesrečne priznanice.

c IZ ODVETNIŠKIH KROGOV. Dosedaj sta imela odvetnika gg. dr. Laznik in dr. Goričan svoji pisarni v skupnih prostorih. Ker pa si oba razširita pisarni se preseli dr. Goričan v Narodni dom v lokal bivše trgovine Jug & Zupancič, dr. Laznik pa zavzame tudi dosedanja pisarno dr. Goričana.

c NOČNO LEKARNIŠKO SLUŽBO opravlja ta teden lekarna »Pri Križu« na Cankarjevi cesti.

c LJUDSKO VSEUČILIŠČE. V ponedeljek, dne 7. t. m. ob 20. uri poda g. profesor dr. Zelenik »Kratko zgodovino francoske civilizacije.« Ta zanimiv predmet gotovo privabi mnogo občinstva.

c SMRTNA KOSA. Umril je v Celju dne 4. t. m. g. Adolf Perissich, fotograf na Slomškovem trgu. Bil je v 48. letu starosti. — V javni bolnici je umrl dne 4. t. m. g. Karel Polenšek, bivši trgovski nastavljenec v mestnem mlinu.

c SOKOLSKI PLESNI VENČEK v soboto je minil v veselem razpoloženju rajajočih. Obisk sicer ni bil mnogobrojen, vendar je bilo plesočih parov lepo število. Šotore so iz prijaznosti upravljale celjske narodne dame, ki so bile obenem pokroviteljice plesnega ve-

Frumencij X.:

Pomenki o kinu.

(Najprej parabola. — O kongresu. — Kriza in umetniška plat. — Ameriški film. — Gledališče, kino in resničnost. — Pogledi v bodočnost.)

! Kino je postal odločilen činitelj v našem javnem življenju. Večina uglednih velmož ga kajpak še omalovažuje. Ne, pomenka bo pa le vredem? A najprej parabolo:

Na vogalu je bila gostilna. Lepa, velika. A krčmar je bil štor in krčmarica je bila goska. Zato je šlo vse na kant. A prišla je bistra glava, videla lokal in uredila v njem kino.

Poleg prejšnje gostilne je bila trafik. Komaj se je še držala pokonci, dokler je lahko prodala vsak dan dve viržinki in sedmo godilo. Zdaj je tudi ona šla na kant. Pa je prišla bistra glava, videla prodajalno in uredila v njej kino.

S tem, da je prenehala gostilna, je bilo konec tudi z nasproti se nahajajočo delikatesno trgovino. Večina izmed petih gostov, ki so zahajali v preminulo gostilno, si je tu kupovala večerjo. Ker je bilo gostilne konec, je obesil smetnik klobase in gnjati na klin in se izselil. Drug trgovec z delikatesami je sicer hotel najeti prodajalno, a bila je že ta bistra glava in uredila v njej kino.

Bila pa je v bližini tudi pekarija. A v ulici je bila pač smola. Zakaj, čeprav je pek pekel kar se da majhne žemlje, jih nihče ni maral kupovati, niti kaka ljudska kuhinja. Tedaj pravi pek: »Tako ne gre naprej. Opustiti moram svoj posel in se lotiti nekaj povsem novega.« In ker je bil bistra glava, je pekarijo izpraznil in uredil v njej kino.

Malo dalje je imel brivec majhno sobico, komaj štiri kvadratne metre veliko. A zadostovala je. Saj je bil brivec edini, ki se je v njej iznebil svojih las. Zakaj niti brivcu ni mogoče za lase privleči ljudi v brivnico . . .

In tako naprej.

Zdaj sicer ni bilo nikakih prodajalnih več v ulici in gostiln tudi ne, a bilo je dosti pripravnih stanovanj v pritličjih. Prišle so bistré glave, zvedele zanje in uredile v njih kinematografe. Zdaj je bila ulica zasadena in razen stojnice, kjer se je pekel kostanj, ni bilo nikakega prostora za kak kino več na razpolago.

A prišla je od drugod bistra glava. Ogleda si ulico in zmaje z glavo.

»Tu se res nič več ne da«, pravi. Tedaj pa zavije okrog vogala in sklene roke:

»Moj Bog«, zakliče, »me li varajo oči? Cela ulica in nobenega kina še v njej! . . .«

Pa si uredi v njej kino.

Se non è vero, è ben' trovato, bi dejal Italijan. Pa je morda v glavnem res tako. In zato je bilo nemara res treba splošnega, mednarodnega kongresa.

Vršil se je predpretekli mesec v Parizu. Zborovali in sejali so v sijajnih dvoranah Palais-Royala. Kakšen bo uspeh tega kongresa? Kakor vi, tako tudi jaz o tem, ne vemo ničesar. Mislim pa, da so danes do nadaljnjega vse velike svetovne manifestacije nekako one vrste zdravil, o katerih pravijo, če ne koristijo, pa vsaj škodovati ne morejo. Tako mislijo sedaj, ko pišemo leto 1927. o Društvu narodov približno vsi oni, ki so mu bili leta 1920. nasprotni . . .

Krize kinematografske industrije pač ne bo kar čez noč konec. Ob takih svečanih zborovanjih prav hitro opravijo z »umetniško« platjo stvari. Nekaj ganljivi in donekih govorov, ki jim krepko ploskajo — pa je. Potem pa se loti vsak svojih malih in velikih težav. Gotovo ni napak, če pridejo ljudje skupaj, se pogovorijo in spoznajo. Zmenjava misli je olajšana.

A oni, ki resljajo na višji interes »umetnosti«, niso številni . . .

Prav gotovo je stvar kočljiva. Ameriški film vendarle ne bo šel brez škode iz boja.

Od konca vojne sem se je film v Ameriki brez prestanka razvijal. Pomislimo, da obišče kino v Ameriki 80 do 100 milijonov oseb na teden. Dohodki za l. 1925. so dosegli vsoto 700 mili-

jonov dolarjev. In v l. 1925. so tudi postavili in uredili kino-dvoran v vrednosti 250 milijonov dolarjev. Torej parabola le ni daleč proč od resnice . . . seveda v Ameriki. Te silne številke nam pa tudi dokazujejo, da so gospodje v Ameriki bili zares gospodarji na filmskem trgu, da so neoporečno imeli prvo besedo v svetovni filmski produkciji. Seveda je skoraj vsako »umetniško« stremljenje bilo v kati zatrtu iz ljubih finančnih oziriv. Ameriški kapitalisti so menili, da lahko vržejo na svetovni trg vsak poljuben film kot kak luksuzni avto ali pa nov brivski aparat — ! Saj veste, da se niso zadovoljili zgolj s tem, da so preplavljali Evropo s svojimi bedastimi filmi, ki jih je ameriška publika že zdavnaj odklonila. Celo francoske, angleške, nemške družbe so ustanavljali s svojim kapitalom. Povabili in namestili so režiserje in igralce iz krajev, v katerih so se naselili . . . In radi gospodarske krize je morala Evropa puščati bogatim vrinjencem povsem prste roke. Pa kaj bi še več.

Prišlo je končno do tega, da se začneja Evropa dvigati in — da se mora Amerika umikati. Inteligentnost, umetniško stremjenje, originalnost režiserjev, kar so doslej trustovci zaničevali, prihajajo spet do veljave. In s tem tudi novi, boljši filmi.

(Konec pride.)

čera. Da je bil uspeh popolen gre njim v prvi vrsti največja zasluga in zahvala. Iskrena hvala tudi vsem darovalcem in darovalkam, ki so brezplačno opremili šotore. Naj jim bude uspeh tega večera v najlepše zadoščenje. Tokrat se je prvič v Celju plesala originalna češka narodna četvorka in sicer v pristnih čeških narodnih nošah. Ta točka je vsem ugajala. V tem gre največja zasluga plesnemu učitelju g. Lj. Černetu iz Ljubljane, ki je celo sezijo vodil plesno šolo. Plesalci so se mu oddolžili s primernim darilom. Ta večer ostane vsem v prijetnem spominu.

c ZA PLES V CELJSKEM DOMU, ki ga priredi v soboto 12. t. m. »Plesni krožek«, je med občinstvom dokaj zanimanja. Nadejati se je, da bo obisk zelo dober. Kajti take prilike so tudi onim, ki ne plešejo, dobro došle za sestanke in prijetne razgovore. Vabila za prireditve bodo skoro že vsa razposlana. Čuje se, da bo odziv zelo velik, zlasti ker za to prijateljsko-prijetno prireditve niso potrebne drage toaletne ali sploh kaka prav svečana obleka in ker je vstopnina po 10 dinarjev res ne navadno nizka. Mnoge pa tudi še izredno privabljiva. Negodetov jazz-band, ki ne da, da ne bi zdrsnili na plesišče celo okoreli ljudje, ki so mislili opraviti svoj večer samo pri kozarcu vina.

c PAZITE NA OROŽJE! Lahko miselnost mladih bi si skoro bila zepet izbrala svoje žrtev v osebi 17 let starega Branka Dobravca. V petek popoldne je bil Dobrave prav dobre volje in je še celo igral na violino. Nato pa je v mraku odšel s prijateljem Videmškom od doma. Šla sta v Gaberje in blizu činkarne je Dobrave naenkrat ustrelil v zrak. Iznenaden in prestrašen Videmšek je planil na Dobravca in mu je hotel vzeti orožje. Kako je prišlo, nikdo ne ve, a zdi se, da se je orožje v tem nerodnem položaju usodno ukrenilo in sprožilo. Posledica je bila grozna. Dobrave se je zgrudil zadet v pljuča nad srcem. Spravili so ga takoj v bolnico nevarno ranjenega. Zadeve oba prizadeta ne znata raztolmačiti.

c PROŠNJA DO USMILJENIH SRC. Družinski oče, ki se je moral vsled znanih razmer vrniti iz Italije v svojo domovino, pustivši v Trstu ženo in tri soloobvezne otroke, se nahaja tukaj v najskrajnejši bedi in pomanjkanju, ker mu ne uspe najti si službo ter s tem stanovanje in hrano. V Trstu je bil preko 20 let odvetniški sollicitator, stenografstrojepisec in trgovski korespondent v nemškem, slovenskem, srbo-hrvatskem in italijanskem jeziku. Tukaj bi sprejel vsako delo, saj je v lepi moški dobi 40 let. Kdor mu more v najskrajnejši sili pomagati bodisi gmotno ali s podelitvijo kake službe, naj se izvoli obrniti do uredništva.

c NEPREMIČNINE OB MEJAH IN TUJI DRŽAVLJANI. (Razglas.) Po členu 48 o proračunskih dvanajstihah za mesec julij, avgust in september 1923 Ur. l. z dne 14. julija 1923 štev. 235/25 mora nakup kakršnihkoli nepremičnin, ležečih v ozemlju naše države, v razdalji 50 km od njene meje po državljanih tujih držav odobriti minister za vojno in mornarico ter minister notranjih del. Ta odobritev je predpogoj za veljavnost kupne pogodbe ter vpisa lastninske pravice v zemljiški knjigi. Ker si v nekem konkretnem slučaju stranka ni izposlovala potrebne odobritve od obeh ministrstev, je okrožno sodišče vpis v zemljiško knjigo razveljavilo, in se občinstvo vsled tega ponovno opozori na zgoraj navedeno dolebo. — Mestni magistrat celjski.

c POPRAVLJANJE STALNIH VOLILNIH IMENIKOV. (Razglas.) Na podlagi členov 2. in 13. zakona o volilnih imenikih z dne 30. maja 1922, št. 184, Ur. l. za Slovenijo z dne 24. junija 1922, št. 67, mora mestni magistrat v času od 3. februarja do 6. marca t. l. uradoma izvršiti popravke v volilnih imenikih. Pri tem vpiše v volilne imenike vse osebe, ki imajo volilno pravico, a dotlej niso vpisane, ter črta na isti način one, ki so izgubile to pravico. Mestni magistrat piše vojske, ki so odslužili svoj rok, uradoma v volilni imenik po odslužitvi roka. Istotako vpiše vojske, ki v tem letu odslužijo svoj rok. Volilno pravico za volitve v narodno skupščino, oblastno skupščino, sresko skupščino in v občinski zastop imajo vsi moški državljanji kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki do vključno 6. marca t. l. dovršijo 21. leto in do tega dneva vsaj že 6 mesecev red-

no bivajo v mestni občini celjski. Uradniki in vobče vsi javni nameščenci se vpisujejo v volilne imenike mestne občine celjske, ako v isti stalno žive brez ozira na to, kje prejema plačo in ali je njih službovanje zvezano s potovanjem. Vse osebe, ki imajo pravico do vpisa v stalne volilne imenike in morda v iste še niso vpisane, naj se zglase v času od 10. do 23. februarja med 9. in 12. uro popoldne v sobi štev. 2 mestnega magistrata. V navedenem času se sprejemajo stranke samo ob uradnih dnevih. Prinesti je seboj: krstni list, uradno potrjeno o državljanstvu kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in uradno potrjeno o predpisanem bivanju v mestni občini celjski. Končno se pozivajo tudi vsi oni, kojih imena, odn. bivališča niso točno vpisana v vol. imenikih, da se v navedenem času zglase pri mestnem magistratu v svrhu potrebnih popravkov v volilnih imenikih. — Mestni magistrat celjski.

c UMRLI V JANUARJU. V Celju so umrli v mesecu januarju: V mestu: Marija Strašek, 54 let, šivilja; Marija Grudnik, 53 let, žena slikarja; Terezija Kuder, 58 let, trgovka; Ursula Ocvirk, 77 let, zasebnica; Marija Selčič, 54 let, žena v pokojnega železničarja in Urša Čander, 72 let, dninarica. — V javni bolnici: Helena Knez, 68 let, dninarica iz Levca; Martin Repič, 74 let, šolski upravitelj v p. z Dobrne; Franc Mlakar, 71 let, prevzičkar z Dobrave pri Celju; Filip Markovič, 49 let, zidar z Loke pri Zidanem mostu; Janez Gedliczka, 40 let, trgovec s Polzele; Martin Šramel, 39 let, posestnik iz Kostrivnice; Marija Macuh, 46 let, dninarica z Brezovice; Urban Žnideršič, 68 let, dninar iz Radeč; Fani Krulc, 37 let, zasebnica iz Celja; Marija Dvořak, 35 let, šivilja iz Rimskih toplic; Marija Jezerinik, 26 let, žena delavca iz Trnovelj; Franc Fras, 26 let, brezposelni brez stalnega bivališča in Alojz Puklič, 37 let, z Donačke gore. — V invalidskem domu: Rok Poličnik, 34 let, invalid. — Skupno je torej umrlo v januarju 20 oseb in sicer 6 v mestu, 13 v javni bolnici in 1 v invalidskem domu.

c PODPORNEMU DRUŠTVU na drž. realni gimnaziji v Celju so poslali prispevke ti-le dobrotvori: Goričar in Leskovšek, trgovina, Celje 2033,75 dinarjev; drž. zdravilišče Rog. Slatina 500 Din; po 200 Din: Fr. Strupi, trgovec, Celje; občinski urad Laško; po 100 dinarjev: pivovarna »Union«, Ljubljana; Mr. Klanjšček, lekarna, Rog. Slatina; A. Krisper, ravatelj, Radeče; E. Sachse Co., tovarna, Celje; F. Rebuscheg, hotelir, Celje; A. Kolenc in drug, trgovina, Celje; Z. Kranjc, trgovina, Celje; veliki župan mariborske oblasti; M. Pšeničnik, trgovec, Celje; dr. F. Steinfelser, primarij, Celje; J. Druškovič, trgovec, Slovenjgradec; R. Stermecki, trgovec, Celje; I. Čater, veleposestnik, Teharje; V. Hladin, trgovec, Celje; učiteljsko okoliške deške osnovne šole, 65 Din; po 50 Din: F. Goričan, sadjarski nadzornik, Višnja vas; dr. S. Sajovic, odvetnik, Gomji grad; Josip Tiršek, trgovec, Polzela; I. Pelikan, fotograf, Celje; V. Hohnjec, mesar, Celje; K. Banle, šmartno; tovarna kopit, Loka pri Žusmu; V. Schwab, trgovec, Celje; F. Turnšek, prokurist, Celje; dr. I. Šerko, sodnik, Metlika; dr. R. Jesenko, odvetnik, Sevnica; J. Zdošek, drž. sod. svetnik, Vrankso; ing. I. Marek, Celje; A. Fazarinc, trg., Celje; dr. F. Premšak, zdravnik, Celje; A. Berah, polk., zdravnik, Celje; A. Berah, polkovnik, Celje; I. Jelenc, trgovec, Celje; ga. I. Šketa, Gomilsko 40 Din; po 30 Din: R. Vaclavik, župnik, Gotovlje; I. Plevčak, čevljar, Zavodna; učiteljski zbor osn. šole Žalec; dr. Stegu, živinozdravnik, Celje; po 25 Din: A. Drofenc, trgovec, Celje; I. Bohak, kaplan, Jarenina; dr. Š. Hrašovec, odvetnik, Šmarje; po 20 dinarjev: dr. Vilimek, Bizeljsko; dr. V. Železnikar, primarij, Slovenjgradec; F. Canjko, trgovec, Slovenjgradec; I. Rebek, tovarnar, Celje; dr. I. Rebernik, zdravnik, Celje; dr. I. Rudolf, odvetnik, Konjice; G. baron Wittenbach, Kaplja vas 12 Din; F. Schreiner, župnik, Št. Ilj pri Velenju 10 Din. Srčna hvala!

Zahtevate-li
povsod v kavarnah,
gostilnah, brivnicah
in javnih lokalih
„Novo Dobo“

Dopisi.

d VELENJE. (Smrtna nezgoda v premogovniku.) Komaj se je zgrnil grob nad ponosrečnim tehničkim poduradnikom Franjo Kendo v Zabukovci, je že zahlevala tudi velenjska jama svojo žrtev: Ugrabila nam je jamskega upravnika Jaroslava Špička. Pri vršenju dnevne jamske inspekcije ga je dne 4. t. m. na odkopu popolnoma zasula velika plast premoga. Nevidna usodna sila je uničila življenje možu, ki je najlepšo svojo dobo posvetil procvitu velenjskega premogovnika. Nad 34 let v težavnem rudarskem poklicu je, rodom Čeh, nastopil 1. decembra 1904 službo jamskega oškrbnika pri šaleškem premogovniku, takrat last D. pl. Lappa, in je vršil to službo vestno in zvesto do poslednjega diha v osvobojeni domovini. Ostal je ves čas pred in med vojno kremen-značaj, zlasti pa se je veselil napredka v svojem jamskem kraljestvu z ozirom na investicije pri premogovniku v Velenju, ki se bližajo svoji uresničitvi, in ki bi ustvarile vse predpogoje za čim lepši razmah največjega državnega premogovnika v Sloveniji. Poleg težkega jamskega dela se je kot navdušen Čeh vedno živo spominjal tudi poslanstva Tyrševega in Fügnerjevega: bil je podstarosta velenjskega in zvest član šoštanjanskega Sokola. Naša srca so žalostna vsa, ustne Ti tiho šepetejo: »Na srečo!« dragi, nepozabni Jaro! — Tvoji prijatelji-rudarji. — (K.)

Širom domovine.

š VOJVODA VUKOTIČ UMRL. V Beogradu je preminul v splošni bolnici armijski general in znani črnogorski patrijot Janko Vukotič. Pokojni je bil član vojnega sveta in brat bivše črnogorske kraljice Milene. General Vukotič je dokončal vojaške študije v Italiji. Bil je opetovano predsednik črnogorske vlade. Za časa balkanske vojne je poveljeval črnogorski armadi. Po prevratu se je takoj priključil pokretu za združitev Črne gore z Jugoslavijo ter si stekel v tem oziru nevenljivo za sluge.

š ŠKOF ODSTAVLJA DEKANA. Župnik in dekan g. Anton Kobler v Kranju je prejel od škofa dr. Jegliča dekret, da je odstavljen kot dekan in da se sedež dekarije prenese iz Kranja v Cerklje. Škof je istočasno obvestil vse župnike kranjske dekanije o odstavitvi g. Koblerja. Za dekana ima biti imenovan cerkljanski župnik g. Dolinar. Škofovski ordinarijat v okrožnici na župnike navaja razne očitno iz trte izvite razloge za premestitev dekanijskega sedeža iz Kranja, kjer se je dekanija nahajala že polnih 140 let. V stvari gre pa za politično discipliniranje in osramočenje dekana Koblerja. Dekan Kobler, ki zavzema to mesto že 26 let, uživa v javnosti in v cerkvi splošno spoštovanje. V časih najgubnejše avstrofilske politike klerikalne stranke si je očeval svojo narodno samozavest in se je zlasti v dobi svetovne vojne izkazal kot iskrenega narodnjaka. V Jugoslaviji ni maral slediti škofovi politiki in za to je sedaj kaznovan.

š NARODNA ČITALNICA NA REKI. Te dni je bila slovesno otvorjena Narodna čitalnica na Reki. Na proslavo, katere se je udeležilo okoli 500 oseb, so prišli tudi zastopniki italijanskih oblasti, komisar reškega pristanišča, reški prefekt, predsednik reškega apelacijskega sodišča in tribunala in zelo mnogo častnikov. Kakor znano, uživajo po obstoječih pogodbah Jugoslovenci na Reki posebno zaščito in je zato mogoča otvoritev čitalnice.

š NEKATERE GIMNAZIJE SE UKINEJO. Novi minister prosvete g. Velja Vukičević namerava ukiniti neko število gimnazij, kakor je bila to njegova namera že ko je vsled močnega odpora bil podal ostavko kot minister.

š ČEBELARSKA ŠOLA V ŠT. JURJU ob Juž. žel. Uprava kmetijske šole v Št. Jurju sporoča, da so se zaprosili potrebni krediti za ustanovitev čebelarske šole in so priprave že v teku, a o otvoritvi čebelarske šole sedaj ni govora. Ako bodo dovoljeni krediti, se začne s poukom 1. oktobra skupno s kmetijsko šolo, ali pa šele prihodnjo pomlad. Točko v pojasnilo.

š SAMOMOR BANKIRJA. V svoji vili pri Subotici se je te dni ustrelil znani subotički bankir Jakob Kunec. Zapustil je pismo, v katerem prosi, da

naj njegovega trupla ne secirajo. Vzrok samomora so bile materialne neprilike.

š IZVOZ NAŠIH KONJ V GRČIJO. Zadnje dni se mudi v Osijeku in Sloveniji več grških trgovcev, ki kupujejo konje, večinoma težje za vprego.

š BEDA NAŠIH IZSELJENCEV V BRAZILJI. V zadnjih dneh se je iz Braziliije vrnila večja skupina naših izseljencev, večinoma Dalmatincev, ki pripovedujejo o veliki bedi naših ljudi, ki so v Braziliiji večjim delom zaposleni na plantažah kave. Brazilske oblasti so zvalile naše ljudi z obljubami, da dobe zemljo, hiše in orodje. Pozneje pa se je postopalo z njimi kot s sužnji. Sedaj se vračajo v domovino s pomočjo naših kandidatov.

š KONGRES BIZANTOLOGOV V BEOGRADU. Od 11. do 26. aprila se bo vršil v Beogradu mednarodni kongres bizantologov. Doslej je prijavljenih 110 znanstvenikov raznih narodnosti.

š IZPLAČILO HONORARJEV GIMNAZIJSKIM PROFESORJEM. Finančni ministerstvo je obvestilo proračunski odsek ministrstva prosvete, da je kredit za izplačilo dolžnih honorarjev gimnazijskim profesorjem že nakazan. Izplačevanje se je že začelo.

š FAŠIST OBSOJEN. Pred dnevi je obsodilo sodišče v Ogulinu reškega fašista Petra Vidalia na meseca ječe. Kakor smo že poročali, je bil prišel 15. januarja Vidali z Reke na Sušak. Na sušaškem mostu ni hotel jugoslovanskemu carniku pokazati dovoljenja in se je skliceval na fašistovski znak, pred katerim mora vsa Jugoslavija trepetati.

š DRAGO JAVORJEVO DREVO. V Han Pijesku v Bosni so podrli te dni ogromno veliko javorjevo drevo, ki je bilo prodano v Ameriko za dva milijona dinarjev. Ta javor se smatra za eno najdragocenejših dreves. Struktura je kakor sestavljena iz samih tankih listov, po katerih so posejani mali ljubki cveti, ki mu dajejo diven izgled. Ti listi se uporabljajo kot dragocen furnir za najdragocenejše pohištvo, ki se plačuje kot velika redkost. En kvadratni centimeter furnirja iz takega javorja stane najmanj dva dinarja.

š VLOM V ŽELEZNIŠKI VAGON. Belovarska tvrčka Brayer je oddala na železnici zaboj kovanega denarja v vrednosti 41.000 Din. Denar je bil spravljen v plombiranem vagonu in bi se bil moral odpraviti v Zagreb. Med vožnjo pa je bila odstranjena plomba in odnesen zaboj z denarjem. Žandarmerija je izsledila denar pri železničarju Franu Vukašiniću, ki je bil aretiran in izročen sodišču.

š UMOR V JEZI. V hercegovinskem selu Dobriču je te dni Mirko Željko v jezi umoril svojega mlajšega brata Jovana. Ker mu Jovan ni hotel dati časopisa, ki ga je čital, marveč ga je iz magajavosti vrvel v ogenj, je Mirko v jezi zgrabil nož in mu zadal smrtno rano na vratu. Jovan je v bolnici pod legel težki poškodbi. Žandarmerija je morilca izročila sodišču.

š OČE IN SIN SE ZASTRUPILA S PLINOM. V Bajmoku pri Subotici so našli Ivana Vujevića in njegovega 20-letnega sina v stanovanju mrtva. Mestna policija ni mogla ugotoviti vzroka smrti in je pozvala drž. pravdnštvo v Subotici, naj pošlje komisijo. Občinski zdravnik je izjavil, da sta se oba zadušila s plinom. Državno pravdnštvo je odredilo preiskavo.

Ljudska prosveta.

! LJUBLJANSKA BIBLIJA iz l. 1574. V Pragi se je pravkar otvorila razstava hebrejske literature. Kako beležijo »Narodni Listy«, vzbujajo posebno pozornost biblija, ki je bila natisnjena l. 1574. v Ljubljani in ki ima na okrasu naslovnega lista tudi praški znak. To po vsej verjetnosti dokazuje, da so se praški židovski črkostavci razhajali širom sveta, zlasti pa na vzhod.

! KUBELIK V MOSKVI. Znani češki virtuoz Jan Kubelik je priredil v soboto in v nedeljo v Moskvi dva koncerta. Oba sta bila razprodana. Kubelik, ki je menda prvi češki umetnik, ki je šel po revoluciji na Rusko, je imel velik uspeh pri občinstvu in kritikih.

! PRIPRAVE ZA STOLETNIČO ROJSTVA LEVA TOLSTEGA V RUSIJI. Prihodnje leto bo sto let kar se je narodil ruski filozof in romanopisec Lev Nikolajevič Tolstoj. Vse kulturno dežele se pripravljajo na svečano proslavo tega znamenitega jubileja, a naj-

večje priprave se delajo v Rusiji. Vse-
ruski odbor pripravlja celokupno zbir-
ko spisov Tolstega. Dela izidejo v verni
obliki originalov, brez okrajšav in iz-
prememb. Prva serija bo zunaj že me-
seca februarja. Vseh knjig bo 96. Dela
izidejo v zaporednih serijah tekom treh
let v kronološkem redu.

1 600-LETNICA VELIKE LJU-
BEZNI. Univerza v Aixu bo proslavila
dne 21. aprila neobičajni jubilej. Ta
dan poteče namreč 600 let, odkar je na
slopnih cerkve sv. Klare v Avignonu
srečal veliki italijanski lirik Petrarca
svojo Lauro, katero je nesmrtno opeval
v svojih sonetih. Univerza je že kupila
hišo, v kateri je stanoval Petrarca. Hi-
šica je sicer preprosta, toda dobro
ohranjena in lepo zidan ter jo bodo
pretvorili v muzej, kjer bodo zbrani vsi
spomini.

Sokolstvo.

s OBČNI ZBOR »SOKOLSKEGA
DOMA« je sklican za 10. februarja t. l.
v društveni posvetovalnici z običajnim
dnevnišnim redom.

s SOKOLSKA MAŠKERADA. Ka-
kor običajno vsako leto priredi društvo
tudi letos dne 28. februarja v vseh pro-
storih »Celjskega doma« splošno pri-
jubljeno maskorado, na katero občin-
stvo že sedaj opozarja.

s CLANARINA SOKOLSKA za l.
1927. znaša glasoni sklepa občnega
zboru dne 13. januarja t. l. 4 Din me-
sečno. S pobiranjem se je pričelo. Dru-
štveni blagajnik je vsak petek od pol
8. do pol 9. ure zvečer članstvu v dru-
štveni posvetovalnici na razpolago. —
Članstvo se prosi, da svoj letni obuh
čimprej poravnata.

s ODBOROVA SEJA »SOKOLA«
se bo vršila v četrtek, dne 10. februar-
ja ob osmi uri zvečer v društveni po-
svetovalnici. Pri tej priliki so predlo-
žiti prošnje ali pritožbe, ki se nanašajo
na društvene zadeve.

11— do —, piva 9—, žganja 30— do
—, Kruh: 1 kg belega kruha 6.— 1 štruca
v teži do 80 dkg 5.—, 40 dkg 2.50, 1 kg
črnega kruha 5.—, 1 štr. do 100 dkg 5.—,
1 štr. do 50 dkg 2.50, žemlje 5 1/2, dkg 0.50,
11 — 12 dk 1.—. Sadje: 1 kg luksuznih ja-
bolk 5 — 6.—, jabolk 1. 3.—, jabolk II. 2.—
marelic —, kg orehov 8—10, kg luščenih
orehov 36.—, kg sliv — kg češpelj — kg
suih češpelj 5 — 10.—, suihih hrušk 8.—.
Špecijsko blago: (1kg) kave Portoriko
72.—, kg kave Santos 56.—, kg kave Rio 48.—,
pražene kave I. 84.—, II. 70.—, III. 60.—, be-
lega sladkorja (kristal) 15.50, v kockah 17.50,
kavne primesi 22.—, rižal 12.—, II. 9.—.—.
(1 liter) namiznega olja 22.—, olivnega olja
26 — 36, bučnega olja 17.—, vinskega kisa
3.—, navadnega kisa 2.—, petroleja 7.—,
spirita denat 14.—, (kg) soli 3.50—4, celega
popra 56.—, mletega popra 58.—, paprike
48.—, sladke paprike 68.—, testenin I. 13.—,
II. 11.—, mila 16.— do 18.—, karbida 7.50.
Mleviski izdelki: (1 kg) moke št. 00 5.40, 0
5.40, 2 5.10, 4 4.80, 5 4.30, 6 3.80, 7 3.4
2.40, ržene moke 3.90, kaše 5.40, ješprenja
4.20, otrobov 1.45 do 1.80, koruzne moke 2.40,
koruznega zdroba 3.20, pšeničnega zdroba
5.70, ajdove moke I. 6.30 ovsnega riža 6,
na drobno pri kg po 20 para več. Žito: (cent.)
pšenice 330—340, rži 250—260, ječmena 250.—,
ovsa 220.— prosa 250, nove, sušene koruze
205—215, ajde 300, fižola 350— do 450.—,
graha 1300, leče 600.—. Kurivo: (q) Tr-
boveljski 42.— do 44.—, Zabukovski 44.—
do 48, rujavi 20—25, m³ trdih drv 120, q trdih
drv 38, q mehkih drv 28. Krma: q sladkega
sena 90, pol sladkega sena 80, kislega sena
70, slame 45 do 50, prešana več 8. Zelen-
java in gobe: 1 kg glavnote solate ital. 16.
do —, 1 kom. štrunate do —, 1
endivje ital. 12— do 16.—, radica 20.—,
kislega zelja 4—5, kg ohrova 3—4, karfiol 10
do —, 1 komad kolerab 0.75 do —, 1
kg špinaca 20.—, 1 paradiznikov —,
1 komad kumare —, do —, 1 kg kumaric
za vkisovanje —, 1 komad buče do
—, 1 kg graha v stročju —, 1 liter lu-
ščene graha —, 1 kroznik fižola v stročju
—, čebule 3.50—4, česna 10.—, krompirja 2,
kromp. deb. —, 1 komad repe do —,
1 kroznik kisle repe 1.50 1 komad jurčki
0— do —, 1 kg čaja 60— do 140.—, 1 kg
marmelade 17, 24, 32, kg kvasa 28.—, sveč
18.—, sode 2.—.

Razgled po svetu.

r SOFIJA, PRESTOLICA BOL-
GARSKE, neverjetno hitro narašča. Po
najnovejših statističnih podatkih ima
Sofija danes 213.000 prebivalcev, do-
čim jih je imela leta 1920. le 154.000.

r AVTOMOBIL NA DUNAJU. Du-
najska občina je sklenila, da so tuji av-
tomobili, ki pripeljejo v mesto, za 30
dni prosti mestnih davščin. To nared-
bo je občina izdala na pritožbo avto-
mobilnega kluba, ker je neki jugoslo-
vanski avtomobil za 10 dni prebivanja
na Dunaju plačal tisoč šilingov davka.

r ŽIVINOZDRAVNIKI ZA BUBI-
FRIZURO. Londonski živinozdravn-
ski klub je imel predavanje, na katerem
je predavatelj-zivinozdravnik — pove-
ličeval — bubifrizuro. Zakaj? Dolgi
lasje so namreč večkrat povzročali smrt
živali, predvsem krav. Ženske so zgub-
ljale raz las razne igle, ki jih je živina
na paši požrla in radi tega poginila.
Zlasti često se je tudi to dogajalo na
farmah, kjer so ženske kar na paši
molze krave. Zato poveljujejo lon-
donski živinozdravniki bubifrizuro, ki
pa, mimogrede povedano, že ni več či-
sto moderna.

r REFORMA KOLEDARJA. Po-
sební odbor Društva narodov se že da-
lje časa bavi z reformo našega koledar-
ja. V zadnjem času se bavi odbor z no-
vim predlogom, ki izhaja iz stališča, da
leži slaba stran koledarja v tem, da se
število dni v letu niti z 12 niti s 7 ne da
brez ostanka deliti. Novi predlog ob-
stoji v tem, da bi se dnevi šteli po vrst-
nem redu, tako da bi n. pr. 20. maj bil
140. in 15. november 319. dan v letu.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Gospodarstvo.

g PRODUKCIJA PIVA V SLO-
VENIJI. Sedaj obratujejo v Sloveniji
tri pivovarne, last d. d. pivovarne
»Union« v Ljubljani, Laškem in Ma-
riboru, ter ena manjša samostojna pi-
vovarna v Mariboru. Kapaciteta vseh
treh pivovaren »Uniona« znaša letno
235.000 hl. Zaradi nepovoljnih prilik
pa ne izrabijo te pivovarne niti polo-
vice svoje kapacitete. V poslovnem le-
tu 1925./26. so proizvedle samo 97.000
hektolitrov piva (v letu 1924./25. 125
tisoč hektolitrov in v l. 1923./24. 155
tisoč hektolitrov). Najbolj je v minu-
lem poslovnem letu (od 1. septembra
1925 do 31. avgusta 1926) padla pro-
dukcija piva v Laškem. Vzrok nazado-
vanju produkcije piva je v velikem na-
zadovanju konsuma piva.

g URADNI TEČAJI ZA FEBRU-
AR: 1 napoleonor 218.80; 1 turška

lira 247.30; 1 angleški funt 276.10; 1
dolar 56.70; 1 kanadski dolar 56.30; 1
nemška zlata marka 13.50; 1 poljski
zlatnik 6.30; 1 avstrijski šiling 8; 1
belga 7.90; 1 madžarski pengő 9.95;
100 francoskih frankov 226.50; 100 svi-
carskih frankov 1095; 100 italijanskih
lir 246; 100 rumunskih lejev 30; 100
bolgarskih levov 41; 100 danskih kron
1510; 100 švedskih kron 1513; 100 nor-
veških kron 1443; 100 španskih peset
915; 100 grških drahem 73; 100 češko-
slovaških kron 168.50 dinarjev.

g ODPSTOP GUVERNERJA NA-
RODNE BANKE. Na seji upravnega
odboru Narodne banke je podal guver-
ner Narodne banke Gjorgije Vajfert de-
misijo. V smislu pravil bo do nadaljnje-
ga vodil posle podguverner dr. Dragu-
tin Protič

g CENA SLADKORJU POPU-
STILA. Produkcija sladkorja v letoš-
nji kampanji je dosegla okrog 7500 va-
gonov. Ako pristejemo k temu še 300
vagonov, preostalih iz minule kampa-
nje, je torej konzumu na razpolago
skupno 7800 vagonov sladkorja. To
pomeni, da s to produkcijo najbrže ne
bo krita domača potreba, ki je znašala
lahi 8200 vagonov. Promet na sladkor-
nem tržišču je bil minula dva meseca
zelo živahen zaradi tega, ker je vlada-
la na svetovnem trgu tendenca nara-
ščanja cen. Ker pa je medtem nastopilo
na svetovnem trgu oslabiljenje cen, so
tudi naše tvornice znižale cene za 15
par pri kg (na debelo). Kupčija je se-
daj precej mirna.

Orodje trgovca.

Pisalni stroji, polnilni peresniki, regi-
stratura. — Specijalna industrija, ki je
preje ni bilo. — Kaj prinaša Lipski
velesejem?

Središče vsakega modernega po-
slovnega obrata je pisarna, sedež trgo-
vskega in tehniškega obratnega vodstva!
Pisarna in njeni namenu odgovarjajoči
opremi je treba torej posvečati posebno
pozornost. Vsaka napaka, ki se jo tu
učini, se prenese tudi na druge oddel-
ke obrata in torej škoduje tukaj bolj kot
na drugem mestu. Čudno je, da to či-
njenico marsikateri trgovec in tovar-
narji celo dandanes zanemarjajo. Mar-
sikateri industrijalec, ki v svoji tovarni
uporablja samo najmoderneje stroje
ter ne trpi nikakega nazadnjaštva, pa
dopušča, da se v njegovi pisarni upo-
rabljajo včasih taki pisalni stroji, regi-
strature in drugi za pisarno potrebni
predmeti, ki so mogoče že davno za-
stareli ter pozabijo pri tem nastavljen-
ci mnogo več časa in dela kot pri naj-
novejših modelih omenjenih pisarni-
ških potrebščin. Istotako važno je, da
se zastarele pisarniške potrebščine za-
menjajo za moderne, kot na primer na-
bava tovrnega avtomobilskega voza
na mesto stare že preživle konjske
vprege. Sedaj uporabljamo splošno te-
lefon, da si prihranimo nepotrebna po-
slovna pota. Mnogi podjetniki pa še
dandanes trpijo, da tekajo njihovi na-
stavljenici od sobe do sobe ter prenašajo
pisanja, mesto da bi uredili mehaniško
transportno napravo, ki bi prevzela to
nalogo, kar bi delo pospešilo, poenosta-
vilo in pocenilo. Ta problem se nikakor
ne omejuje samo na eno deželo, temveč
je mednarodno vprašanje, ki se tiče
podjetnikov vseh držav. Za to zadevo
se je zavzelo tudi vodstvo Lipskega ve-
lesejma z veliko vnemo, da koristi trgo-
vcem vsega sveta, ki spadajo v krog
nakupovalcev in izložnikov Lipskega
velesejma. V resnici je Lipski velesejm,
ki je s svojimi okroglo 10.000 razstav-
ljalci in svojim na stotisoče broječim
mednarodnim obiskom nakupovalcev
največja vzorčna razstava sveta, naj-
pripravnije mesto, kjer je mogoče
energično nastopiti za praktično izko-
riščanje pisarniškega obrata. Prihran-
ki, ki se dobijo pri moderniziranju pi-
sarne, koristijo istotako kot tehniški
napredki v tovarnah dobrobitu širokih
mas, kajti oni pomnožujejo in pocenju-
jejo produkcijo. Sejm za pisarniške po-
trebščine, ki se vrši redno v okvirju Lip-
skega velesejma, se je v resnici razvil v
mesto koristnega pouka in praktične

vrednosti za obiskovalce sejma iz vseh
dežel. Popolnjuje se še z velikopotez-
nim Lipskim sejmom za papir za mo-
derni poslovni obrat. In končno je tre-
ba v tej skupnosti omeniti tudi Lipski
sejm za reklamo, ki bo pri prihodnjem
Lipskem pomladnem sejm 1927 prvič
poslovala v novih razstavnih prostorih
v novem sejmskem poslopju »Ring«,
največji palači na evropskem kontinen-
tu. Tako je »orodje trgovca« eden naj-
važnejših vidikov univerzalnega Lip-
skega velesejma. Prihodnji Lipski ve-
lesejm je Lipski pomladni velesejm
1927, ki se bo vršil od 6. do 12. marca.

Em. Lilek.

Henry Ford.

(Predavanje na celjskem Ljudskem
vseučilišču.)

(Konec.)

Dobrodela organizacija ne stori
nobené pravé usluge, če si ni postavila
za smoter, da postane s časom nepo-
trebna. Ona ne stori ničesar drugega,
kakor da sama sebe prehranjuje in da
še s tem poveča že itak veliki konto ne-
produktivnosti.

Dobročinstvo postane v tem tren-
utku nepotrebno, ko se na videz za
samooskrbno nesposobni dvignejo iz ne-
produktivnega razreda in se postavijo
v produktivni. Mi smo z eksperimenti
v naši fabriki dokazali, da se v dobro
urejeni industriji zmirom najde delo,
ki ga lahko obavljajo pohabljeni, slepi
in hromi. Na znanstveni temelj postav-
ljeni industriji ni treba da je Moloh, ki
vse požre, kar ji pride blizu. Ako pa je
vendar to, potem je zgrešila svojo na-
logo.

Domača izdelovalnica pletenega blaga in podpletilnica

podpleta in plete najbolj, hitro in najbolj
trajno ženske in moške nogavice iz ovčje
volne, pavole in svitle preje itd. od najna-
vadnejše do najfinejše izdelave ter po naj-
nižjih cenah. Na novo izdeluje nogavice za
gospode, dame in otroke z močnejšo peto
in palcem, brez šiva, gladke ali patentne v
vseh velikostih, barvah in kakovostih po
brezkonkurenčnih cenah. Prepričajte se! En
poizkus zadostuje!

Strojna pletarna BANDER

Celje, Gosposka ulica 30, II. vrata
na dvorišču.

Oddata se ena ali dve

s o b i

s kuhinjo mirni stranki. Celje, Razla-
gova ul. 4, levo.

Prodajalka

išče službe v trgovini, bodisi v mestu ali
na deželi, pod zelo ugodnimi pogoji. Nastop
takoj. Cenj. ponudbe je pošlati pod šifro
»Prodajalka« na upravo lista.

Kupim

kitaro

Naslov v upravi.

Zamenjam malo stanovanje

(2 sobi, kuhinja in predsoba, mesečno
Din 130.—) za večje od 3 sob, ku-
hinjo in predsobo. Reflektira se samo
na stanovanje v sredini mesta. Pisemne
ponudbe pod »Stanovanje« na upravo.

Elegantne enovprežne in dvovprežne

sani

na prodaj pri Jos. Kirbisch, Celje.

Potnik

v Celju nastavljen, prevzame vsako-
vrstne, dobro idoče ozir. vpeljane
predmete v svrhu razpečavanja ali
razprodajo istih v Celju in po deželi,
proti mali proviziji. Naslov v upravi.

Angleški tečaj

(za začetnike) se vrši vsak torek in četrtek zvečer od 7. do 8. ure v VII. raz-
redu (Okoliška šola — stara gimnazija). Vpisujem v torek 8. t. m. od 6. ure
dalje v istem razredu. — Vpisnina 10 Din. Mesečna učnina 30 Din (plačano
vnaprej). Knjige ni treba nobene, prinesite samo zvezek in svinčnik.

Lic. EDV. ŠIMNIC, filolog in župnik v p.

Lipski velesejm

Najugodnejši nakupovalni trg v Evropi!

Pomladni sejm: 6. - 12. marca

11.000 razstavljalcev iz 21 dežel
150.000 nakupovalcev iz 44 dežel
1600 blagovnih skupin iz vseh strok.

Od hučke do tovrnega avto-voza!

Podrobnejša izvestila dajo:
W. Strohbach, Maribor, Gosposka 19.
Balkan-poslovalnica urada Lipskega
velesejma, Beograd, Čubrina ul. 8.

Novo tržno cene.

Tržne cene v Celju od dne 1. februarja
1927 naprej: (V Din.) Govedina: V mesni-
cah I. vrste volov 15—17, II. vrste 14—16,
na trgu I. vrste 15—17, II. vrste 12—14,
III. vrste kravje meso 8—10, vam-
pov 6—8, pljuč 6—8, jeter 6—8, ledic 6—8,
loja 10.—. Teletina: 1 kg telečjega mesa I.
vrste 17.—, II. vrste 15.—, jeter 15.—, pljuč
13.—. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I.
vrste 25.—, II. 22.50, pljuč 15.—, jeter 20.—,
glave 14.—, slanine I. 23, II. 20—22, na
debelo 20.—, masti 25, amerikske masti
—, 1 kg šunke 32.50—, prekajenega mesa
I. 27—30, II. 27.—, 1 kg prekajenih parkljev
7.50, 1 kg prekajene glave 15.—, 1 kg jezika
30.—. Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa
5.—. Klobase: 1 kg krakovskih 30— do
—, 1 kg debrecinskih 40— do —, 1 kg
hrienovk 32— do —, 1 kg safalad 25—
do —, 1 kg posebnih 30— do —, 1 kg
tlačenk 20.—, 1 kg svežih kranjskih 40.—,
1 kg suihih kranjskih —, 1 kg braunšvi-
skih 20.—, 1 kg salami 90.—. Perutnina:
(1 komad), piščanec majhen —, večji
—, kokoš 25 do 35.—, petelin 30—35.—,
raca 30, gos 60, puran 100 do —, domač zajec,
manjši 15.—, —, večji 20.—, —. Divjačina:
1 kos, divji zajec — do —. Mleko,
maslo, jajca, sir: 1 liter mleka na trgu
2.50, — 3.—, 1 liter kisle smetane 16.—,
1 kg surovega masla 44.—, kg čajnega
masla 60.—, 1 kg masla 36.—, 1 kg
bohinskega sira 42— do —, 1 kg tra-
pistovskega 28— do —, ementalkega
60—80, sirčka 12.—, 1 jajce 1.50.—. Pijače:
(1 liter) starega vina — do 20.—, novega

Telefon številka 75 in 76

Podružnica

Poštni ček, rač. 10.598

Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavnica in rezerve
Din 60.000.000.—

Centrala v Ljubljani

Delniška glavnica in rezerve
Din 60.000.000.—

Agencija Logatec.

Ustanovljena leta 1900

Agencija Logatec.

Podružnice

Brežice, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Otvorja akreditive in izdaja kreditna pisma za tu- in inozemstvo.

Noben rokodelc, ki samo z roko dela, ne more danes več zaslužiti kakor mu je nujno potrebno za skromno preživljanje. Da bi si kaj prihranil, to je izključeno. Ljudje imajo za samoumevno, da ga v starosti vzdržujejo njegovi otroci ali pa občina. Vse to je nepotrebno. Ločitev dela v industriji nudi opravila za vsakogar. V diferencirani industriji je več mest, ki jih morejo izpolniti slepci, kakor je slepcev samih.

Isto velja za pohaoblence. Na vseh teh mestih more človek, ki se v slepoti smatra za predmet dobročinstva, ravno toliko za svojo prehrano zaslužiti kakor najpametnejši in najmočnejši delavec. Razsipnost je, če porabimo močnega človeka za delo, ki se more ravno tako lahko izvršiti od pohaobljenca.

Dobro upravljena jetnišnica imela bi se ne samo izdržavati, ampak kaznjenc bi še moral toliko zaslužiti, da bi mogel tudi svojo obitelo prehraniti. Ne mislim na prisilno delo, tudi ne na izdajanje kaznjencev na službo kakor kakor bi bili sužnji. Takšen način je

pregrd, da bi bilo vredno o njem besede zgubiti. Ali dokler imamo jetnišnice, se one lahko tako lepo uvrstijo v obče produkcijski sistem, da čini jetnišnica proizvodno delovno občino, ki služi občinstvu v podporo in v blagor kaznjencev. Vem, da so zakoni — in sicer bedasti — izdani od ljudi, ki ne znajo misliti — s katerimi se omejuje industrijalna zaposlenost kaznjencev, baje v imenu delavcev. Ali tem ti zakoni ne prinašajo nobene koristi. Z zvišanjem občinskih bremen se ne doseže obča blaginja. Z mislijo službenosti pred očmi se bo dalo v vsaki občini najti več dela kakor je delavskih moči na razpolago.

Na podlagi službenosti organizirana industrija dela filantropijo nepotrebno. Ta kljub svojim najplemenitejšim nagibom ne odgaja človeka za zaupanje do samega sebe; a brez tega ne prideš naprej. Filantropija, ki žrtvuje svoj čas in denar, da ljudem tako pomaga, da se morejo oni sami potem na lastne noge postaviti, je več vredna kakor ona, ki samo dobrote deli in s

tem lenobo redi. Filantropija bi tudi morala biti produktivna. In to more biti po mojem mnenju.

Ako bi se nam posrečilo dobrodelnost odpraviti bi se mogel denar, ki se danes vtakne v dobrodelna podjetja, porabiti za razširjenje produkcije in s tem bi se dalo pripomoči, da bi se roba cenejša in v večji množini izdelovala. Na ta način bi se moglo davčno breme občin znižati in obče blagostanje ljudi povzdigniti.

Ako hočemo potrebo po dobrodelnosti s sveta spraviti, moramo imeti na umu ne samo vladajoče gospodarske činjenice, ampak tudi pomanjkljivo znanje o teh činjenicah. Iz tega pomanjkljivega neznanja se rodi naš strah. Odstranite ta strah in zaupanje do lastne moči bo zavladalo! Dobročinstvo ne najde mesta tam, kjer biva zaupanje v samega sebe. Bojazen je plod nadvlade telesa nad duhom in voljo. Je več ljudi, ki se udajo, kakor onih, katerim je izpodlelelo v kakšnem podjetju. Neuspehi so mnogi, uspehi pa se zmiraj s težavo dosežejo in jih moraš

poplačati z vsem, kar si in kar imaš. Zategadelj pa so tudi uspehi prezirani vredni, če ne ležijo v koristni in napredni smeri.

Človek je še zmiraj najvišje bitje na zemlji. Naj se zgodi karkoli, on je in ostane človek. Naj se poslabšajo, naj se spremenijo časi — on ostane človek. Ako se mu posreči na novo preroditi svojega duha, se mu bodo odkrili novi vrelci in novi zakladi njegovega bitja. Izven njega ni varnosti, ni bogastva. Odstranitev bojazni ustvari varnost in izobilje.

Naj se vsak Amerikaneč oboroži proti mehkužnosti. Vsak Amerikaneč bi se moral pobuniti proti njej, ker ona ni nič drugega kakor opiat. Stojte in branite se! Slabiči naj sprejemajo miloščine.

Te možate Fordove besede naj donijo na ušesa tudi nam Slovincem, pri katerih se je profesionalno beraštvo v največji meri razpaslo. To je žalosten znak, ki nam dokazuje, da našim ljudem nedostaja osebnega ponosa, pa tudi smisla za čast in neodvisnost.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Celjska mestna hranilnica

Ustanovljena leta 1864.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkvalitetneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Pod trajnim drž. nadzorstvom.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Premog

iz državnega rudnika v Zabukovci in na željo tudi iz vseh drugih premogovnikov, za domačo porabo ter za obrtna in industrijska podjetja, dobavlja in dostavlja na dom točno in po najnižji ceni

Franjo Jošt, Celje,
Aleksandrova ulica številka 4.

Oglašujte!

Posestva na prodaj:

Lepa 2 nadstropna hiša v Celju Din 200.000, štiri enonadstropne hiše z velikim vrtom pri Celju po Din 50.000 do 70.000, hiša v Celju z veliko delavnico, hlevom, vrtom, Din 300.000, dve posestvi, 7 in 16 oralov, lepa hiša, gospodarsko poslopje pri Celju. Franjo Jäger, realitetna pisarna, Dolgo polje 1/1

Delaj, nabiraj in hrani, varčevati se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri stavbeni in kreditni zadrugi z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti, da stradal ne boš v starosti!

LASTNI DOM

Obrestuje hranilne vloge po 6%

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Jamstvo za vloge uad 2.000.000 Din.

Marljivost, treznost in varčnost so predpogoj npravnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

Iz malega raste veliko!

JUŽNOŠTAJERSKA HRANILNICA CELJE

Ustanovljena leta 1889.

v lastni hiši CANKARJEVA ULICA ŠT. 11 nasproti pošti.

Ustanovljena leta 1889.

Za varnost vlog jamčijo okraji:
GORNJI GRAD, SEVNICA,
ŠMARJE PRI JELŠAH, ŠOŠTANJ,
VRANSKO in rezervni zaklad.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor mogoče najvišji obrestni meri. Rentni davek plačuje hranilnica sama.

Hipotekarna posojila in vsakovrstni drugi krediti pod ugodnimi pogoji. Poštne položnice na razpolago.

Za varnost vlog jamčijo okraji:
GORNJI GRAD, SEVNICA,
ŠMARJE PRI JELŠAH, ŠOŠTANJ,
VRANSKO in rezervni zaklad.